אגרות הראי"ה - כרך א' - אגרת קמה

תמצית האגרת

תאריך ומקום: ט"ז סיון תרס"ח - יפו
נמען: הרב צבי פסח פראנק

בעניין רבנות עקרון: העיקר תלוי בהסכמת 'שומרי תורה' והישיבה לשאת בחלק מהמשכורת. בהלכה: המשך הדיון על רדיית פת בשבת. בעניין מי טבריה: דבר שבתורה הולך אחר הרוב, ולכן 'בישול' סתם הוא באש, וכן בשבת. הרב קוק שואל על בריאותו של זקנו של הרב פראנק.

עיקרי הדברים

- רבנות עקרון ומשכורתה.
- הלכה: רדיית פת בשבת.
- הלכה: בישול בחמי טבריה - הולכים אחר הרוב.

נוסח האגרת עם ביאור

בגרסה זו משולב ביאור בתוך נוסח האגרת. הביאור מופיע כך: [בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת] והוא אינו חלק מלשון האגרת.

ב"ה[1], עה"ק[2] יפו ת"ו[3], ט"ז סיון תרס"ח[4].

לכ'[5] ידי"נ[6] הרב המאוה"ג[7] סוע"ה[8] אוצר נחמד בתו"י[9] מו"ה[10] צבי פסח שליט"א[11] פרנק, שלו'[12] וברכה באה"ר[13].

יקרתו הגיעתני. ומפני הטרדא הנני מוכרח להשיב בקצרה.

א. ע"ד[14] עקרון. העיקר תלוי באגודת "שומרי תורה", שראש העוסקים הוא כידוע הרז"ב[15] שי'[16], שיסכים לתן את חלק המשכורת השייך להם, וברצון מנהלי הישיבה על [חלק]

---

1 ב"ה - ברוך השם
2 עה"ק - עיר הקודש
3 ת"ו - תבנה ותכונן
4 תרס"ח - השנה תרס"ח (1907/1908)
5 לכ' - לכבוד
6 ידי"נ - ידיד נפשי
7 המאוה"ג - המאור הגדול
8 סוע"ה - סיני ועוקר הרים
9 בתו"י - בתורה ויראה
10 מו"ה - מורנו הרב
11 שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
12 שלו' - שלום
13 באה"ר - באהבה רבה
14 ע"ד - על דבר
15 הרז"ב - הרב רבי שמות שמתחילים באותיות ז, ב (למשל: זאב + בנימין) - הפירוש המדויק תלוי בשם האדם
16 שי' - שיחיה

המשכורת משלהם. ומה שנוגע לעצם הסכמת בני המושבה, אהי'[17] בל"נ[18] לסיוע בעה"י[19] כפי היכולת.

ב. ע"ד הערתו, דסברתי לא תתכן לד' פרמ"ג[20] ורש"ש[21] ["פרי מגדים" והגהות הרש"ש] בנותן סמוך לערב פת לתנור במו"ש[22], י"ל[23] דמ"מ הוא מחוייב אח"כ[24] להסיר, וזה החיוב גומר את האיסור למפרע, אבל כיון שחז"ל[25] הפקיעו כל חיובו הוי כמו שכבר רדה.

ג. וע"ד[26] חמי טבריא [פסחים מא: המבשל בחמי טבריה אינו נחשב מבשל] הי' אצלי העיקר שכל דבר שבתורה הוא כדרך העולם ברוב. וכיון שרוב הבישולים הם באש ודאי גם סתם פירוש בשל בפסח ג"כ[27] הוא כך, וה"ה[28] נמי גבי שבת ומשכן גופא, דתלינן בדרך הרוב של בנ"א[29].

אחתום בברכה ואה"ר[30], כנה"ר[31] ונפש ידי"ע[32] דוש"ת[33] מלונ"ח[34],

הק' אברהם יצחק ה"ק

יודיעני נא כתה"ר[35] בטובו ממצב כי[36] מר זקנו הגנ"י[37], ישלח לו השי"ת[38] רפו"ש[39] בקרוב בתושח"י[40], ויאריך ימו"ש[41] לתו"ע[42] עד ביאת גואל צדק בב"א[43], כברכת ידידו הנאמן,

---

17 אהי' - אהיה
18 בל"נ - בלי נדר
19 בעה"י - בעזרת השם יתברך
20 פרמ"ג - פרי מגדים
21 ורש"ש - ורבי שמואל שטראשון (רש"ש)
22 במו"ש - במוצאי שבת
23 י"ל - יש לומר
24 אח"כ - אחר כך
25 שחז"ל - שחכמינו זכרונם לברכה
26 וע"ד - ועל דבר
27 ג"כ - גם כן
28 וה"ה - והוא הדין
29 בנ"א - בני אדם
30 ואה"ר - ואהבה רבה
31 כנה"ר - כנפשו הרמה
32 ידי"ע - ידידו עוז
33 דוש"ת - דורש שלומו ותורתו
34 מלונ"ח - מצפה לנחמת ציון
35 כתה"ר - כבוד תורתו הרמה
36 כ' - כבוד
37 הגנ"י - הגאון נרו יאיר
38 השי"ת - השם יתברך
39 רפו"ש - רפואה שלמה
40 בתושח"י - בתוך שאר חולי ישראל
41 ימו"ש - ימח שמו (וזכרו)
42 לתו"ע - לתורה ולתעודה
43 בב"א - במהרה בימינו אמן

ויל״ה[44] קצת על סברא הנ״ל[45], דתולין בכל ענין שהי׳[46] כרוב, מהא דע״ז ו׳ ע״א[47] ודילמא נח גופי׳ טריפה הוה, ולמה לא נלך בת״ר גם על עובדא. וצ״ל[48] ראי׳[49] מכאן. דל״א אצל ב״נ[50] בת״ר, וי״ל[51] דה״ה במדות ההלכות השייכות להם, ושם עסיק ר״א במחו״א[52] דאסור לב״נ[53]. הנ״ל

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי״ה, כרכים א׳-ד׳

---

44 ויל״ה - ויש להעיר
45 הנ״ל - הנזכר לעיל
46 שהי׳ - שהיה
47 ע״א - עמוד א
48 וצ״ל - וצריך לומר
49 ראי׳ - ראיה
50 ב״נ - בן נח / בני נח
51 וי״ל - ויש לומר
52 במחו״א - דורש פענוח
53 לב״נ - לבן נח